

Αθήνα, 8 Νοεμβρίου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ έχει υιοθετήσει την Παγκόσμια Ημέρα Πολεοδομίας ως ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση των πολεοδόμων-χωροτακτών, της διοίκησης και του ευρύτερου κοινού στη χώρα για παγκόσμια ζητήματα του σχεδιασμού. Αξιοποιώντας την εμπειρία που έχει αποκτήσει ο ΣΕΜΠΧΠΑ μέσα από τη συμμετοχή του στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού έργου INTENSSS-PA στο πλαίσιο του προγράμματος για την έρευνα HORIZON 2020, εισάγει εν όψει της φετινής Παγκόσμιας Ημέρας Πολεοδομίας **τη σημασία του ενεργειακού σχεδιασμού στις προσεγγίσεις και πρακτικές της πολεοδομίας και χωροταξίας**, για πρώτη φορά στη δημόσια συζήτηση στην Ελλάδα.

Ο ρόλος των πολεοδόμων – χωροτακτών είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην προώθηση των εννοιών της ολοκληρωμένης ανάπτυξης, αστικής και περιφερειακής, για την συνδυασμένη αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών, δημογραφικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο χρειάζεται να αναγνωρισθεί και να καλλιεργηθεί περαιτέρω η συμβολή του χωρικού σχεδιασμού στην επίτευξη των συνολικών στόχων των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για το 2020:

- 20% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (σε σχέση με το 1990)
- 20% Αύξηση της προερχόμενης από ΑΠΕ ενέργειας
- 20% Αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας

Οι χωρικές πολιτικές σχετίζονται άμεσα με τα ζητήματα της ενέργειας, τόσο σε μακρο- όσο και σε μικροεπίπεδο. Καθώς οι προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής αυξάνονται, ο χωρικός σχεδιασμός αναδεικνύεται σε εκείνο το πεδίο πολιτικής με τη μεγαλύτερη ικανότητα να συντονίσει ποικίλες πτυχές της ανάπτυξης ώστε να διασφαλιστεί η **ανθεκτικότητα** των τόπων, των οικισμών, των περιφερειών και των συστημάτων τους.

Ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές, όπου συγκεντρώνεται η πλειονότητα του πληθυσμού και της οικονομικής δραστηριότητας, η δομή, η μορφή και ο σχεδιασμός τους έχουν σημαντική επιρροή τόσο στις ενεργειακές ανάγκες όσο και στην κατανομή της παραγωγής και της κατανάλωσης ενέργειας στις διάφορες χρήσεις και λειτουργίες. Ο ενημερωμένος και αποδοτικός σχεδιασμός διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και την υποστήριξη χωρικά κατάλληλων ενεργειακών λύσεων, κατανοώντας τις οικονομικές και κοινωνικές λειτουργίες, τις χρήσεις γης και το δομημένο περιβάλλον.

Κλειδί σε αυτόν τον σχεδιασμό είναι η ενσωμάτωση των εννοιών της **κυκλικής οικονομίας** και της **συμβίωσης** οικονομικών δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια, καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη να εμπλέξει κανείς στις διαδικασίες του σχεδιασμού τις τοπικές κοινότητες και να ενσωματώσει δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ώστε να μειωθούν οι συγκρούσεις και να ενισχυθούν οι συνέργειες.

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ, επιδιώκοντας συνεχώς να συμβάλλει στη βελτίωση του χωρικού σχεδιασμού στη χώρα συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκά πρόγραμμα που έχουν ως στόχο την ολοκλήρωση του χωρικού και του ενεργειακού σχεδιασμού. Συγκεκριμένα, μέσα από τη συμμετοχή του στο ευρωπαϊκό έργο SPECIAL: Spatial Planning and Energy for Communities in All Landscapes (Intelligent Energy Europe) ως 'πολλαπλασιαστής γνώσης', υποστήριξε τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων χωροτακτών-πολεοδόμων και άλλων εμπλεκόμενων στα ζητήματα του ενεργειακού σχεδιασμού επαγγελματιών ως προς το ζητούμενο της ενσωμάτωσης βιώσιμων ενεργειακών στόχων και στην προώθηση ιδεών ολοκληρωμένων δράσεων για την αειφόρο ενέργεια και το σχεδιασμό. Με τη συμμετοχή του στο έργο INTENSSS-PA: A systematic approach for Inspiring Training Energy – Spatial Socioeconomic Sustainability to Public Authorities (Horizon 2020), ως ένας εκ των εταίρων, υποστηρίζει, στο πλαίσιο του «Περιφερειακού

Ζωντανού Εργαστήριου» (Living Lab) που έχει συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, δημόσιους φορείς να ενσωματώσουν τον ενεργειακό σχεδιασμό στο χωρικό σχεδιασμό καθώς και στο περιφερειακό φυσικό και κοινωνικό-οικονομικό τοπίο. Μέσα από την συμμετοχή του στα παραπάνω ο ΣΕΜΠΧΠΑ θέτει στο δημόσιο διάλογο τις ακόλουθες προτεραιότητες προς έναν ολοκληρωμένο ενεργειακό και χωρικό σχεδιασμό:

- Διασφάλιση χωρικού χαρακτήρα των ad-hoc ενεργειακών σχεδίων (βλ. ΣΔΑΕ Συμφώνου Δημάρχων, Περιφερειακές Στρατηγικές για την Κλιματική Αλλαγή).
- Θεσμοθέτηση ενός μηχανισμού συντονισμού και παρακολούθησης των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης σε διάφορα επίπεδα.
- Θεσμοθέτηση δεσμών και συνδέσεων μεταξύ του χωροταξικού/πολεοδομικού σχεδιασμού και του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας.
- Προτεραιότητα στα στρατηγικά έργα ως οχήματα σημαντικών πολιτικών, στόχων και αλλαγών, όπως στην εισαγωγή των εννοιών της κυκλικής οικονομίας, της συμβίωσης οικονομικών δραστηριοτήτων και του ολοκληρωμένου ενεργειακού-χωρικού σχεδιασμού.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων και υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων στα θέματα του ενεργειακού σχεδιασμού, τόσο κατά την μελέτη σχεδίων και λύσεων όσο και κατά την εφαρμογή και διαχείριση σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης.
- Οι υπεύθυνοι του χωρικού σχεδιασμού σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να διευκολύνουν αυτές τις δεσμεύσεις και να προωθούν τέτοιες πρακτικές.

Το προσεχές χρονικό διάστημα ο ΣΕΜΠΧΠΑ θα ανακοινώσει δράσεις για έναν οργανωμένο δημόσιο διάλογο σχετικά με την ενσωμάτωση των ζητημάτων του ενεργειακού σχεδιασμού στην ρύθμιση και οργάνωση του χώρου.

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ και τα μέλη του βρίσκονται στη διάθεση των αρχών της χώρας (τοπικών και κεντρικών) για την επιστημονική υποστήριξη και τη μεταφορά τεχνογνωσίας για τη βελτίωση του σχεδιασμού των οικισμών και περιφερειών προς την επίτευξη αυξημένης ανθεκτικότητας και αποδοτικότητας.